

Walter Benjamin

Fragment teologiczno-polityczny

Jedynie Mesjasz sam dopełnia wszelkiej historii, w tym sensie, że sam zbawia, a także dopełnia i stwarza jej odniesienie do porządku mesjańskiego. Dlatego też nic, co jest historyczne, nie może z mocy swojej woli odnieść się do porządku mesjańskiego. Dlatego Królestwo Boże nie jest *telos* dynamiki historii; nie można go postawić sobie za cel. Z historycznego punktu widzenia nie jest ono celem, lecz kresem. Dlatego też porządku *profanum* nie można oprzeć na idei Królestwa Bożego. Dlatego teokracja nie ma sensu politycznego, a jedynie religijny. Największą zasługą Blocha jako autora *Ducha utopii* jest to, że z całą stanowczością odrzucił polityczne znaczenie teokracji.

Porządek *profanum* powinien opierać się na idei szczęścia. Jego odniesienie do porządku mesjańskiego jest jedną z istotnych lekcji historiozofii. I właśnie ta perspektywa jest warunkiem mitycznego ujęcia historii. Problem, który rozpatruje się w tym ujęciu, można przedstawić, posługując się obrazem: jeżeli jeden wektor pokazuje cel, ku któremu zmierza dynamika *profanum*, inny zaś – kierunek mesjańskiej

mocy, poszukiwanie szczęścia przez wolną ludzkość oczywiście odbiega od owego mesjańskiego kierunku. Jednakże tak jak jedna siła, działając na swojej drodze, może wzmocnić inną, działającą w kierunku przeciwnym, tak też świecki porządek *profanum* może przyczynić się do nadejścia mesjańskiego królestwa. *Profanum* nie jest więc kategorią tego królestwa, ale kategorią – i to jedną z najistotniejszych – jego cichego zbliżania się. Bowiem dążąc do szczęścia, wszystko, co ziemskie, zmierza ku swojemu kresowi, jednak tylko w szczęściu przeznaczony mu jest znaleźć ów kres. Tymczasem bezpośrednia mesjańska moc serca, wewnętrznego człowieka jawi się poprzez nieszczęście, przenika sens cierpienia.

Duchowemu *restitutio in integrum*, które jest wprowadzeniem do nieśmiertelności, odpowiada ziemskie *restitutio*, które zmierza ku wieczności upadku, zaś rytmem tego, co ziemskie, wiecznie przemijające, odchodzące w swej totalności, zarówno przestrzennej, jak i czasowej, rytmem mesjańskiej natury jest szczęście. Natura bowiem jest mesjańska ze

Teologia Polityczna 2/2004–2005

Temat numeru: Misja boża i ludzki porządek

względu na swoje wieczne i totalne przemijanie.

Dążenie do niej, również i na tych poziomach człowieka, które są naturą – oto zadanie polityki światowej, której metodę należy nazwać nihilizmem.

tłum. Magdalena Kurkowska

Walter Benjamin
niemiecki pisarz i eseista. Fragment
Teologiczno-Polityczny pochodzi z: Walter Benjamin, *Gesammelte Schriften*. Przy udziale Theodora W. Adorno i Gershoma Scholema, wydane przez Rolfa Tiedemanna i Hermanna Schweppenhäusera, tom II/1, s. 203-204, (C) Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 1977.